

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра криміналістики

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ДОСЛІДЖЕННЯ ЗБРОЇ»**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус навчальної дисципліни – за вибором студента

Рік набору – 2022

Харків 2022

Робоча програма навчальної дисципліни «Дослідження зброї» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2022. 28 с.

Розробники:

- Шепітько Валерій Юрійович, доктор юридичних наук, професор,
академік НАПрН України;
- Демидова Євгенія Євгеніївна, кандидатка юридичних наук, доцентка,
доцентка кафедри криміналістики;
- Колеснікова Інна Анатоліївна, кандидатка юридичних наук, асистентка
кафедри криміналістики;
- Латиш Катерина Володимирівна, кандидатка юридичних наук,
асистентка кафедри криміналістики;
- Павлюк Наталія Вікторівна, кандидатка юридичних наук, доцентка,
асистентка кафедри криміналістики;
- Яремчук Вікторія Олегівна, кандидатка юридичних наук, доцентка,
асистентка кафедри криміналістики

Затверджено на засіданні кафедри криміналістики
(протокол № 7 від 16 червня 2022 р.)

Завідувач кафедри - Шепітько Валерій Юрійович, доктор юридичних наук,
професор, академік НАПрН України.

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Очікувані результати навчання.....	6
3. Зміст програми навчальної дисципліни.....	9
4. Обсяг і структура навчальної дисципліни.....	
4.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання.....	12
4.2. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання.....	14
5. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання	16
6. Критерії оцінювання результатів навчання.....	17
7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти денної/заочної форми навчання.....	19
8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни.....	20

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Дослідження зброї» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Право» другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4,0	Галузь знань – 08 «Право»	За вибором студента	За вибором студента
Кількість модулів – 2		Рік підготовки: 2022-2023	Рік підготовки: 2022-2023
	Спеціальність – 081 «Право»	семестр	семестр
Загальна кількість годин - 120		1-2	1-2
	Рівень освіти – другий (магістерський)	Лекції 20 год.	Лекції 6 год.
		Практичні/ семінарські заняття 20 год.	Практичні /семінарські заняття 4 год.
		Самостійна робота 80 год.	Самостійна робота 110 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 - 4, самостійної роботи студента - 6 - 8.		Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (диференційований залік)	Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (диференційований залік)

Мета навчальної дисципліни – формування системи теоретичних та наукових знань щодо призначення та проведення експертизи зброї та слідів і обставин її використання, особливостей механізму слідоутворення, порядку виявлення, огляду, фіксації та вилучення об’єктів дослідження, а також вивчення вітчизняних та зарубіжних методик дослідження зброї та слідів її застосування, опанування основними уміннями та навичками провадження досліджень різних видів зброї.

Завдання:

- формування системи знань щодо основних засад призначення та проведення експертизи зброї та слідів і обставин її використання, а також практичних навичок їх застосування;
- визначення наукових та правових засад експертизи зброї та слідів і обставин її використання;
- формування системи теоретичних та наукових знань в галузі судової балістики;
- опанування інструментарієм судової балістики;
- набуття знань та практичних навичок щодо порядку виявлення, огляду, фіксації та вилучення об'єктів експертизи зброї та слідів і обставин її використання;
- формування умінь та навичок оформлення матеріалів для призначення різних видів експертиз зброї та слідів і обставин її використання;
- опанування знань щодо можливостей призначення комплексних експертиз зброї та слідів і обставин її використання;
- набуття знань та практичних навичок щодо ідентифікаційних та неідентифікаційних досліджень вогнепальної зброї та бойових припасів до неї;
- набуття знань та практичних навичок щодо дослідження слідів зброї, слідів пострілу та ситуаційних обставин пострілу;
- набуття знань та практичних навичок щодо досліджень холодної зброї та зброї з некінетичним принципом ураження;
- набуття знань та практичних навичок щодо призначення експертизи гранатометів, ствольної артилерійської та ракетно-реактивної зброї;
- розвиток навичок та умінь щодо правильного визначення приналежності зброї до ракетної або реактивної зброї, визначення її типу, виду, моделі або зразка (для виробів промислового виробництва), способу виготовлення та придатності для використання за призначенням;
- формування умінь та практичних навичок з аналізу та надання оцінки

висновку експертизи зброї та слідів і обставин її використання, його змісту та оформленню;

- визначення експертних помилок при дослідженні зброї, слідів та обставин її використання.

Пререквізити: «Теорія права», «Історія держави та права України», «Конституційне право», «Логіка», «Мова української юриспруденції», «Адміністративне судочинство», «Цивільний процес», «Кримінальний процес», «Криміналістика».

Кореквізити: «Приватне право: сучасні доктрини в судовій та правозастосовній практиці»; «Публічне право: сучасні доктрини в судовій та правозастосовній практиці»; «Порівняльне правознавство»; «Нормативно-правове регулювання судово-експертної діяльності»; «Експертні помилки»; «Правовий статус судового експерта».

Постреквізити: -

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

РН-1	Оцінювати природу та сутність зброєзнавства, виявляти розуміння можливостей диференціації на окремі види зброї та боєприпасів.
РН 2	Демонструвати можливості аналізу видів експертиз зброї та слідів і обставин її використання, їхнього змістовного наповнення та можливостей призначення.
РН-3	Здійснювати аналіз «слідової картини» та визначати коло необхідних судових експертиз для призначення, а також оцінювати допустимість використання виявлених слідів в судово-експертному дослідженні.
РН-4	Демонструвати знання та розуміння процесу експертного дослідження різних видів зброї та боєприпасів, основних стадій їхнього проведення та характеристики.
РН-5	Демонструвати знання та розуміння проведення огляду, фіксації та вилучення об'єктів відповідного експертного дослідження.
РН-6	Уміння формулювати завдання при призначенні експертиз зброї та слідів і обставин її використання.
РН-7	Здатність самостійно складати постанови про призначення відповідних експертиз зброї та слідів і обставин її використання та визначати об'єкти дослідження.
РН-8	Демонструвати навички ефективної організації міжнародної співпраці при призначенні судових експертиз у розслідуванні кримінальних правопорушень з іноземним елементом.

PH-9	Демонструвати знання щодо виявлення експертних помилок у висновках судової експертизи та вчиняти дії на їхнє попередження, пропонувати можливі шляхи усунення цих помилок.
PH-10	Демонструвати практичні навички щодо пошуку необхідних слідів на місці події, порядку їхнього виявлення, огляду, фіксації та вилучення, а також відображення та обґрунтування цих процесів у відповідних процесуальних документах.
PH-11	Демонструвати практичні навички розв'язання проблем, що виникають під час призначення та проведення експертизи зброї та слідів і обставин її використання, якщо з певних причин неможливо здійснити дослідження.
PH-12	Інтегрувати знання щодо використання сучасних науково-технічних засобів та інноваційних технологій під час проведення огляду та призначення експертиз у цій сфері.

Викладання навчальної дисципліни забезпечує формування у здобувача вищої освіти загальних і спеціальних компетентностей та досягнення результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти відповідної спеціальності та освітньо-професійною програмою «Право», а саме:

Загальних компетентностей:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК9. Здатність працювати в міжнародному середовищі.

ЗК1.2. Здатність оцінювати та підтримувати якість результату професійної і соціальної діяльності.

ЗК1.6. Здатність до безпосередньої самоосвіти та самовдосконалення.

Спеціальних компетентностей:

СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.

СК7. Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні.

СК 15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності,

обґрунтованості та вмотивованості.

СК1.1. Здатність аналізувати механізми оцінки ефективності юридичної практики за напрямками (галузями) юридичної діяльності.

СК1.6. Здатність демонструвати знання юридичної техніки та її прикладних аспектів (правотворчості, законодавчої техніки, техніки створення корпоративних актів, юридичних документів, систематизації юридичних актів, юридичного письма та юридичної термінології тощо).

Програмних результатів навчання:

ПРН1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

ПРН2. Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами.

ПРН4. Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки.

ПРН6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

ПРН7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

ПРН9. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.

ПРН11. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції.

ПРН13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів.

ПРН15. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування.

ПРН1.1. Визначати індикатори якості й ефективності юридичної

практики.

ПРН 1.5. Демонструвати знання та розуміння механізму подолання правових колізій в правозастосовній практиці.

ПРН1.6. Демонструвати знання юридичної техніки та її прикладних аспектів в дискурсі правової епістемології та юридичної практики.

3. Зміст програми навчальної дисципліни

Модуль 1. Загальні положення дослідження зброї.

Наукові, історичні та правові засади дослідження зброї. Предмет експертизи зброї, слідів та обставин її застосування. Вчені-фундатори зброєзнавства. Нормативно-правове регулювання експертизи зброї, слідів та обставин її застосування. Генеза, сучасний стан та перспективи експертизи зброї, слідів та обставин її застосування. Значення експертизи зброї, слідів та обставин її застосування у розслідуванні злочинів, вчинених із її застосуванням.

Види експертиз зброї та слідів її використання. Дослідження вогнепальної зброї та бойових припасів до неї. Дослідження слідів зброї, слідів пострілу та ситуаційних обставин пострілу. Дослідження холодної зброї. Дослідження зброї з некінетичним принципом ураження. Дослідження гранатометів та ствольної артилерійської зброї. Дослідження ракетно-реактивної зброї. Комплексні дослідження експертизи зброї та слідів і обставин її використання.

Об'єкти та завдання експертизи зброї та слідів і обставин її використання: їх виявлення, огляд, фіксація та вилучення. Підготування об'єктів та матеріалів для проведення експертизи зброї та слідів і обставин її використання. Обставини застосування зброї. Постанова слідчого про призначення експертизи зброї, слідів та обставин її застосування. Клопотання сторони захисту щодо проведення експертизи зброї, слідів та обставин її застосування. Матеріали, що направляються на експертизу зброї, слідів та обставин її застосування.

Засоби експертної криміналістичної техніки, які використовуються в експертизі зброї та слідів і обставин її використання. Мікроскопічні та мікрофотографічні дослідження. Рентгенографіювання зброї, боєприпасів і слідів пострілу. Зйомка у відбитих інфрачервоних і ультрафіолетових променях, фотографування люменісценції. Профілографія. Криміналістична техніка для пошуку, виявлення, вилучення та фіксації. Методи та способи фотозйомки.

Вогнепальна зброя та боєприпаси: поняття, класифікація та конструкція. Поняття вогнепальної зброї, її види за різними класифікаційними критеріями. Саморобна вогнепальна зброя. Атипова вогнепальна зброя. Загальна характеристика технологічних процесів виготовлення окремих видів зброї. Вплив внутрішньої будови та принципу дії вогнепальної зброї на слідоутворення. Класифікація боєприпасів. Ідентифікаційне поле боєприпасу.

Ідентифікаційні та неідентифікаційні дослідження вогнепальної зброї та бойових припасів до неї. Встановлення придатності, справності, виду, системи, зразка, моделі вогнепальної зброї по слідам на кулях та гільзах. Ознаки на кулях та гільзах, відстріляних із саморобної або атипової зброї та обрізів. Встановлення можливості здійснення пострілу без натискання на спусковий гачок. Встановлення основних балістичних характеристик зброї.

Модуль 2. Окремі види експертиз зброї та слідів і обставин її використання.

Дослідження слідів зброї, слідів пострілу та ситуаційних обставин пострілу. Класифікація слідів пострілу. Експертна характеристика поширених слідів пострілу. Питання, які розв'язують експерти при дослідженні слідів пострілу. Експертиза встановлення напрямку пострілу, відстані та місця розташування особи, що здійснила постріли. Фізичні, хімічні та криміналістичні засади слідоутворення на боєприпасах.

Дослідження холодної зброї та зброї з некінетичним принципом ураження: об'єкти, завдання, предмет дослідження. Об'єкти дослідження

холодної зброї та зброї з некінетичним принципом ураження. Завдання та предмет дослідження холодної зброї та зброї з некінетичним принципом ураження. Встановлення належності до холодної зброї виробів колючої, ріжучої, рублячої, ударно-роздробляючої дії. Встановлення способу виготовлення холодної зброї. Визначення типу, виду, зразка (для виробів промислового виробництва) холодної зброї або конструктивно подібного до неї виробу. Нереактивні вогнемети та електрошокові пристрої.

Дослідження гранатометів, ствольної артилерійської та ракетно-реактивної зброї: об'єкти, завдання, предмет дослідження. Реактивні та нереактивні гранатомети, міномети, артилерійські гармати та інші види. Протитанкові ракетні комплекси, реактивні системи залпового вогню, зенітно-ракетні комплекси. Завдання та предмет дослідження гранатометів, ствольної артилерійської та ракетно-реактивної зброї. Встановлення її належності до ракетної або реактивної зброї, визначення її типу, виду, моделі або зразка (для виробів промислового виробництва), способу виготовлення та придатності для використання за призначенням.

Висновок експертизи зброї та слідів і обставин її використання. Експертні помилки при дослідженні зброї, слідів та обставин її використання. Нормативно-правові вимоги до структури експертного висновку. Зміст вступної частини висновку експертизи зброї, слідів та обставин її застосування. Дослідницька частина. Оформлення ілюстративного матеріалу. Заключна частина експертного висновку. Типові помилки при підготовці висновку. Повідомлення про неможливість надання висновку. Типові ситуації, що виникають при отриманні постанови (ухвали) про залучення судового експерта.

4.Обсяг і структура навчальної дисципліни

4.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання

№ п/п	Дата проведення	Тематика	Обсяг у годинах	
			Усього	У тому числі

	(згідно розкладу)	навчального курсу		Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття, колоквіуми тощо	Самостійна робота
		Модуль 1. Загальні положення дослідження зброї				
		Тема 1. Наукові, історичні та правові засади дослідження зброї.	12	2	2	8
		Тема 2. Види експертиз зброї та слідів її використання.	12	2	2	8
		Тема 3. Об'єкти та завдання експертизи зброї та слідів і обставин її використання: їх виявлення, огляд, фіксація та вилучення.	12	2	2	8
		Тема 4. Засоби експертної криміналістичної техніки, які використовуються в експертизі зброї та слідів і обставин її використання.	12	2	2	8
		Тема 5. Вогнепальна зброя та боєприпаси: поняття, класифікація та конструкція.	12	2	2	8
		Тема 6. Ідентифікаційні та неідентифікаційні дослідження вогнепальної зброї та бойових припасів до неї.	12	2	2	8

		<i>Разом</i>	72	12	12	48
		Модуль 2. Окремі види експертиз зброї та слідів і обставин її використання.				
		Тема 1. Дослідження слідів зброї, слідів пострілу та ситуаційних обставин пострілу.	12	2	2	8
		Тема 2. Дослідження холодної зброї та зброї з некінетичним принципом ураження: об'єкти, завдання, предмет дослідження.	12	2	2	8
		Тема 3. Дослідження гранатометів, ствольної артилерійської та ракетно-реактивної зброї: об'єкти, завдання, предмет дослідження.	12	2	2	8
		Тема 4. Висновок експертизи зброї та слідів і обставин її використання. Експертні помилки при дослідженні зброї, слідів та обставин її використання.	12	2	2	8
		<i>Разом</i>	48	8	8	32
		Усього годин / кредитів ECTS	120/4,0	20	20	80

4.2. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

№ п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття, колоквиуми тощо	Самостійна робота
		Модуль 1. Загальні положення дослідження зброї				
		Тема 1. Наукові, історичні та правові засади дослідження зброї.	15	-	-	11
		Тема 2. Види експертиз зброї та слідів її використання.	11	2	2	11
		Тема 3. Об'єкти та завдання експертизи зброї та слідів і обставин її використання: їх виявлення, огляд, фіксація та вилучення.	13	2	-	11
		Тема 4. Засоби експертної криміналістичної техніки, які використовуються в експертизі зброї та слідів і обставин її використання.	15	-	-	11
		Тема 5. Вогнепальна зброя та боєприпаси: поняття, класифікація та конструкція.	11	-	-	11
		Тема 6. Ідентифікаційні та неідентифікаційні дослідження	11	-	-	11

		вогнепальної зброї та бойових припасів до неї.				
		<i>Разом</i>	76	4	2	66
		Модуль 2. Окремі види експертиз зброї та слідів і обставин її використання.				
		Тема 1. Дослідження слідів зброї, слідів пострілу та ситуаційних обставин пострілу.	11	2	2	11
		Тема 2. Дослідження холодної зброї та зброї з некінетичним принципом ураження: об'єкти, завдання, предмет дослідження.	11	-	-	11
		Тема 3. Дослідження гранатометів, ствольної артилерійської та ракетно-реактивної зброї: об'єкти, завдання, предмет дослідження.	11	-	-	11
		Тема 4. Висновок експертизи зброї та слідів і обставин її використання. Експертні помилки при дослідженні зброї, слідів та обставин її використання.	11	2	-	11
		<i>Разом</i>	44	4	2	44
		Усього годин / кредитів ECTS	120/4,0	6	4	110

5. *Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання*

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Дослідження зброї» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: вирішення практичних та ситуаційних завдань, усне/письмове опитування, вирішення завдань під час роботи зі зразками та колекціями процесуальних документів (постановами, експертними висновками), відпрацювання навичок використання окремих науково-технічних засобів та їх комплектів тощо. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки студента у вивченні матеріалу. У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5);

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться у формі виконання лабораторних робіт. Впродовж двох модулів студенти виконують *2 лабораторні роботи*. Представляють портфоліо лабораторних робіт. Максимальна кількість балів за виконання лабораторної роботи – 10.

Обов'язковою формою самостійної роботи студентів є підготовка індивідуальної підсумкової письмової роботи. Максимальна кількість балів за результатами захисту індивідуальної підсумкової письмової роботи – 20 балів.

Формою *підсумкового контролю* знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є диференційований залік. Мінімальна кількість балів для отримання диференційованого заліку – 60.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів:

Поточний контроль					Підсумкова оцінка знань (диференційований залік)
Модуль № 1		Модуль № 2		Самостійна робота студентів	
п/з	л/р	п/з	л/р		
max 20	max 10	max 40	max 10	max 20	max 100

6. Критерії оцінювання результатів навчання

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті	Max 5	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	4	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	3	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Лабораторна робота	Max 10	Високий (творчий) рівень щодо застосування науково-технічних засобів і технологій, криміналістичних прийомів, методологічних рекомендацій
	7	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри, але є незначні помилки. Середній рівень щодо застосування науково-технічних засобів і технологій, криміналістичних прийомів, методологічних рекомендацій.
	5	Задовільний рівень щодо застосування науково-технічних засобів і технологій, криміналістичних прийомів, методологічних рекомендацій
	Min 0	Незадовільний рівень щодо застосування науково-технічних засобів і технологій, криміналістичних прийомів, методологічних рекомендацій.
Індивідуальна підсумкова письмова робота	Max 20	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри. Робота не містить методологічних помилок, є посилання на джерела та власні висновки. При захисті продемонстровані глибокі знання теми, а також доведеність висновків, позицій, класифікацій тощо.
	15	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри. Робота містить незначні методологічні помилки, є посилання на джерела, є власні висновки. При захисті продемонстровані достатні знання теми, а також доведеність висновків, позицій, класифікацій тощо.

	10	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри, але з незначними помилками. Робота містить методологічні та змістовні помилки, є посилання на джерела, є власні висновки. При захисті продемонстровані достатні знання теми, але виникли проблеми з аргументації окремих понять та суджень у роботі, доведеність висновків.
	5	Робота оформлена з помилками та порушеннями кафедральних вимог щодо форми роботи. Робота містить методологічні та змістовні помилки, використано недостатню кількість джерел для обґрунтування дослідження та висновків. При захисті виникли труднощі щодо розкриття змісту теми, наведення аргументів стосовно окремих положень роботи та обґрунтованості і доведеності висновків.
	Min 0	Робота оформлена неналежним чином, без посилання на джерела та містить методологічні помилки. При захисті автор роботи не може продемонструвати знання з обраної теми, навести аргументацію понять та здійснити аналіз інформації. Робота виконана з порушенням вимог академічної доброчесності.

Диференційований залік	100	1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в основних наукових доктринах і концепціях навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з навчальної дисципліни й використання отриманих знань у практичній роботі.
	90	1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	85	1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих помилок. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	75	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обов'язку, достатньому для подальшого навчання і майбутньої
зараховано		

		<p>роботи за професією.</p> <p>2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою.</p> <p>3. Помилки й суттєві неузгодженості у відповіді на заліку за наявності знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача.</p>
	70	<p>1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією.</p> <p>2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою.</p> <p>3. Помилки у відповіді на заліку за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.</p>
	60	<p>1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни.</p> <p>2. Наявність помилок у відповіді на питання на заліку.</p>
не зараховано	55	<p>1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни.</p> <p>2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.</p>

7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти денної/заочної форми навчання

Шкала підсумкового педагогічного контролю

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		0 – 34

8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

Інструкція з організації діяльності слідчих підрозділів Національної поліції України: затв. Наказом МВС України від 06.07.2017 № 570. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0919-17#Text>.

Інструкція з організації проведення та оформлення експертних проваджень у підрозділах Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України, затв. Наказом МВС України від 17.07.2017 № 591. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1024-17#Text>.

Інструкція з організації функціонування криміналістичних обліків експертної служби МВС України: затв. Наказом МВС України від 10.09.2009 № 390. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0963-09#Text>.

Інструкція про поводження з вибуховими матеріалами в органах і підрозділах Національної поліції України та підрозділах Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України: затв. Наказом МВС України від 19.08.2019 № 691. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1081-19#Text>.

Інструкція про порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення та використання вогнепальної, пневматичної, холодної і охолощеної зброї, пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами не смертельної дії, та патронів до них, а також боєприпасів до зброї, основних частин зброї та вибухових матеріалів: затв. Наказом МВС України від 21.08.1998 № 622. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0637-98#Text>.

Інструкція про порядок залучення працівників органів досудового розслідування поліції та Експертної служби Міністерства внутрішніх справ

України як спеціалістів для участі в проведенні огляду місця події: затв. Наказом МВС України від 03.11.2015 № 1339. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1392-15#Text>.

Інструкція про порядок приймання, зберігання, обліку, знищення чи реалізації вилученої, добровільно зданої, знайденої зброї та боєприпасів до неї: затв. Наказом МВС України від 31.05.1993 № 314. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0106-93#Text>.

Інструкція про порядок функціонування дактилоскопічного обліку експертної служби МВС України: затв. Наказом МВС України від 11.09.2001 № 785 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1066-01#Text>.

Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень та Науково-методичні рекомендації з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень : затв. Наказом МЮ України від 08.10.1998 р. № 53/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98#Text>.

Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>.

Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>.

Положення про Експертно-кваліфікаційну комісію МВС та порядок проведення атестації судових експертів Експертної служби : затв. Наказом МВС України від 21.09.2020 № 675. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0022-21#Text>.

Положення про Експертно-кваліфікаційну комісію Служби безпеки України та атестацію судових експертів : затв. Наказом ЦУ СБ України від 24.12.2014 № 855. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0044-15#Text>.

Положення про Експертну службу Міністерства внутрішніх справ України : затв. Наказом МВС України від 03.11.2015 № 1343. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1390-15#Text>.

Положення про слідчі підрозділи Національної поліції України, затв. Наказом МВС України від 06.07.2017 № 570. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0918-17#Text>.

Положення про Центральну експертно-кваліфікаційну комісію при Міністерстві юстиції України та атестацію судових експертів: затв. Наказом МЮ України від 03.03.2015 № 301/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0249-15#Text>.

Порядок атестації та державної реєстрації методик проведення судових експертиз: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 2 липня 2008 р. № 595. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/595-2008-%D0%BF#Text>.

Порядок ведення державного Реєстру атестованих судових експертів затв. Наказом МЮ України від 29.03.2012 № 492/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0484-12#Text>.

Порядок ведення Реєстру методик проведення судових експертиз: затв. Наказом МЮ України від 02.10.2008 № 1666/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0924-08/print1464905809202823#Text>.

Порядок присвоєння кваліфікаційних класів судових експертів працівникам науково-дослідних установ судових експертиз Міністерства юстиції України : затв. Наказом МЮ України від 30.12.2011 № 3660/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0002-12#Text>.

Порядок проведення рецензування висновків судових експертів: затв. Наказом МЮ України від 03.02.2020 № 335/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0131-20#Text>.

Про судову експертизу в кримінальних і цивільних справах: Постанова Пленуму Верховного суду України від 30.05.97 № 8. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0008700-97#Text>.

Про судову експертизу: Закон України від 25.02.1994 № 4038-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12#Text>.

Література
Основна література

Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. : Т. 20 : Криміналістика, судова експертиза, юридична психологія / Авдєєва Г. К. та ін. ; редкол.: В. Ю. Шепітько (голова) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2018. 951 с.

Демидова Є. Є. Тактика допиту обізнаних осіб : монографія. Харків : Апостіль, 2013. 232 с.

Експертизи у кримінальному провадженні: наук.-практ. посіб. / М. С. Туркот, Н. В. Нестор, А. В. Столітній. Київ: Норма права, 2020. 308 с.

Інноваційні засади техніко-криміналістичного забезпечення діяльності органів кримінальної юстиції : монографія / кол. авт. В. Ю. Шепітько, В. А. Журавель, Г. К. Авдєєва та ін. ; за заг. ред. В. Ю. Шепітька, В. А. Журавля. Харків: Вид. агенція «Апостіль», 2017. С. 108-144.

Консультації спеціаліста на стадії досудового розслідування: практичний посібник / С. О. Шевцов, О. А. Кожевніков. Харків, 2021. 37 с.

Кофанов А.В. Криміналістичне дослідження вогнепальної зброї, патронів та слідів пострілу (судова балістика): практикум / А.В. Кофанов, О.С. Кофанова. Київ : УкрДГРІ, 2018. 100 с.

Криміналістика: підручник у 2-х т. Т. 1. / за ред. В. Ю. Шепітька. Харків: Право, 2019. 456 с.

Криміналістика: підручник у 2-х т. Т. 2 / за ред. В. Ю. Шепітька. Харків: Право, 2019. 328 с.

Мамайчук Г. С. Судово-балістична експертиза: проблеми класифікації експертного дослідження. *Теорія та практика судової експертизи і криміналістики*. Вип. 9, 2009. С. 290-295.

Основи судової експертизи : навч. посіб. / авт.-уклад.: Л. М. Головченко, А. І. Лозовий та ін. Харків : Право, 2016. 928 с.

Особливості підготовки матеріалів для призначення судових експертиз: навчальний посібник для працівників правоохоронних органів / Укладачі: О.П. Угровецький, В.В. Аброськін, І.Р. Шинкаренко та ін. / Міністерство юстиції України; Харківський науково-дослідний інститут судових експертиз імені Засл. проф. М.С. Бокаріуса. Харків: ХНДІСЕ ; Промінь, 2019. 180 с.

Сімакова-Єфремян Е. Б. Комплексні судово-експертні дослідження: теорія і практика: монографія. Харків : Право, 2016. 456 с.

Соколов О.С., Грищенко О.В., Щирба Д.Є. Встановлення моделі травматичної зброї калібру 9 мм Р.А. по слідах на стріляних гільзах : судово-балістичний довідник. Київ: ДНДЕКЦ МВС України, 2016. 132 с.

Технологія призначення судових експертиз: практичний порадник / С.І. Перлін, С.О. Шевцов, О.В. Кокорін. Харків, 2018. 103 с.

Хижняк В. В. Діагностика моделі пневматичної зброї. *Теорія та практика судової експертизи і криміналістики*. Вип. 9, 2009. С. 276-282.

Шевчук В.М. Криміналістика: традиції, новації, перспективи: добірка наук. пр. Харків: Право, 2020. 1280 с.

Шепітько В. Кримінальне право, криміналістика та судові науки: енциклопедія / Валерій Шепітько, Михайло Шепітько. Харків : Право, 2021. 508 с.

Шепітько В. Ю. Балістика судова. Велика українська юридична енциклопедія : у 20 т. / редкол. В. Я. Тацій та ін.. Харків : Право, 2018. Т. 20: Криміналістика, судова експертиза, юридична психологія. С. 37-38.

Шепітько В. Ю. Зброя вогнепальна Велика українська юридична енциклопедія : у 20 т. редкол. В. Я. Тацій та ін.. Харків : Право, 2018. Т. 20: Криміналістика, судова експертиза, юридична психологія. С. 306-307.

Шерстюк В. М. Судово-експертна діяльність (організаційно-правові та морально-психологічні засади): монографія. Сімферополь: ООО «ДІАЙПГ», 2008. 196 с.

Яремчук В. О. Судова балістика у системі криміналістичних знань. *Проблеми законності*. Вип. 150, 2020. С. 244-252.

Яремчук В.О. Організація і тактика залучення спеціаліста при проведенні слідчих (розшукових) дій: монографія. Харків: Вид. агенція «Апостіль», 2015. 228с.

Shepitko V., Shepitko M., Simakova-Yefremian E., Kolomiitsev A. The determination of the bullet velocity after ricochet using computer modeling. *AFTE Journal*. 2020. № 52(2). P. 98–102. URL: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57215507618>

Shepitko V. Introduction to criminalistics. Kharkiv: Apostille Publishing House L.L.C, 2021. 168p.

Textbook of criminalistics. Volume 1: General Theory. Edited by H. Malevski, V. Shepitko. – Kharkiv: Apostille Publishing House LLC, 2016.

The basics of criminalistics: practical manual / Anna Myrovskya, Artem Samodin, Tetiana Tsymbaliuk and other ; under the general editorship of Anna Myrovskya. Kyiv : Osvita Ukrainy, 2021. 148 p.

Додаткова література

Білецька Г.А. Судова медицина та судова психіатрія: підручник. Харків, Право, 2018. 376 с.

Експертизи у судочинстві України: науково-практичний посібник / ред. В. Г. Гончаренко, І. В. Гора. Київ: Юрінком Інтер, 2015. 504 с.

Збірник нормопроектної та науково-аналітичної діяльності фахівців Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України у 2020 р.: проекти нормативних актів, науково-правові висновки, пропозиції та зауваження до законодавства / упоряд.: В. С. Батиргарєєва, Д. П. Євтеєва, В. І. Борисов та ін.; НДІ вивч. проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса Нац. акад. прав. наук України. Харків : Право, 2021. 584 с.

Інформаційний збірник з питань правових та організаційних основ судово-експертної діяльності / І.С. Ястреб, А.І Чернявський., Р.М Хажинський. Одеса, 2015. 228 с.

Кафедра криміналістики: історія становлення та розвитку. До 80-річчя заснування: монографія /за ред. В.Ю. Шепітько, Харків, 2020. 268 с.

Кофанов А. В. Деякі проблемні аспекти судово-балістичних досліджень зброї несмертельної дії. *Теорія та практика судової експертизи і криміналістики*. Вип. 9, 2009. С. 282-290.

Столітній шлях судової експертизи в Україні (1918–2018 рр.): монографія / Харківський науково-дослідний інститут судових експертиз імені засл. проф. М.С.Бокаріуса ; за ред. О.М.Клюєва. Харків : Золоті сторінки, 2018. 336 с.

Судовий експерт: складові професійної компетентності: практичний посібник / С. О. Шевцов, Г. О. Рукавіцина, Д. О. Островерхов Київ: ДНДЕКЦ МВС України, 2021. 49 с.

Судові експертизи в процесуальному праві України: навчальний посібник / за заг. ред. О. Г. Рувіна. Київ: Видавництво Ліра-К, 2019. 424 с.

Чорноус Ю. М. Криміналістичне забезпечення розслідування злочинів : монографія. Вінниця : Нілан-ЛТД, 2017. 492 с.

Щербаковський М. Г. Проведення та використання судових експертиз у кримінальному провадженні : монографія. Харків : В деле, 2015. 560 с.

Інтернет-ресурси

Електронний архів-репозитарій Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого - <http://dspace.nlu.edu.ua/>

Електронний репозитарій ДВНЗ Ужгородського національного університету - <http://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/>

Наукова бібліотека Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого - <http://library.nlu.edu.ua/>

Національний науковий центр «Інститут судових експертиз імені засл. проф. М. С. Бокариуса» - <https://www.hniise.gov.ua>

Офіційний веб-портал Верховного Суду - https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/

Офіційний веб-портал Верховної Ради України - <http://rada.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Офісу Генерального прокурора - <https://www.gp.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Державного Бюро Розслідувань. - <https://dbr.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України - <http://www.kmu.gov.ua>

Офіційний веб-портал Міністерства внутрішніх справ України <https://mvs.gov.ua/uk/>

Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України - <https://minjust.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Національного антикорупційного бюро України - <https://nabu.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Національної поліції України - <https://www.npu.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Міністерства оборони України - <https://www.mil.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Ради національної безпеки і оборони України - <https://www.rnbo.gov.ua/>.

Офіційний веб-портал Президента України - <http://www.president.gov.ua>

Реєстр атестованих судових експертів - <https://rase.minjust.gov.ua>

Реєстр методик проведення судових експертиз - <https://rmpse.minjust.gov.ua>

Харківський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України – <https://ndekc.kh.ua>

Український науково-дослідний інститут спеціальної техніки та судових експертиз СБУ - <https://ssu.gov.ua/naukovo-doslidnytskyi-instytut>

Головний експертно-криміналістичний центр Державної прикордонної служби України - <https://dpsu.gov.ua/ua/golovniy-ekspertno-kriminalistichniy-centr/>

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри криміналістики. URL:
http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=itemlist&task=category&id=79:kafedra-kriminalistiki&Itemid=151